

Avdelningen för regioner och miljö
Mikael Szudy
010-479 43 92

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Remiss gällande promemoria om Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper – utveckling av producentansvaren

Statistiska centralbyrån (SCB), är en part i konsortiet SMED (Svenska MiljöEmissionsData). SCB tar bl.a. fram statistik som används för nationell uppföljning av producentansvaret för förpackningar samt returpapper och rapportering till EU enligt förpackningsdirektivet, på uppdrag av Naturvårdsverket.

SCB:s yttrande begränsas till synpunkter som rör myndighetens verksamhet som statistikproducent. Synpunkterna omfattar promemorians avsnitt 4.9, 8.2 och 10.

Särskilda synpunkter

Osäkerheter i avfallsstatistiken (4.9)

SCB anser att det är positivt att osäkerheterna i statistiken om producentansvar beskrivs på ett utförligt sätt. Det finns bl.a. en uppenbar risk att materialåtervinningsgraderna *överskattas* med befintliga dataunderlag. Ett skäl till detta är *underrapportering* av tillförda mängder förpackningar.

Rapportering om de förpackningar och tidningar som släppts ut på den svenska marknaden (8.2)

Mer tillförlitliga dataunderlag

SCB konstaterar att uppgifter om mängd förpackningar och tidningar som släppts ut på marknaden är av stor betydelse för att erhålla tillförlitliga underlag för beräkning av materialåtervinningsgrader. Idag lämnar nio stycken så kallade materialbolag motsvarande uppgifter om producenterna till SCB. Promemorians förslag att flytta *skyldigheten* att lämna dessa uppgifter från de som driver insamlingssystem (materialbolagen) till producenterna, tror SCB kan bidra till att förbättra dessa dataunderlag, i synnerhet som att detta förenas med en

sanktionsmöjlighet. Underrapportering från materialbolag och så kallade friåkare kan därigenom motverkas.

Insamling av uppgifter

Den föreslagna förändringen av definition av begreppet *producent* gör att antalet rapporteringsskyldiga producenter minskar jämfört med antalet enligt dagens definition. Detta minskar även den totala uppgiftslämnarbördan för producenterna, samtidigt som Naturvårdsverkets administration med uppgiftsinsamling blir hanterbar. SCB bör kunna inhämta uppgifter om mängd förpackningar och tidningar som släppts ut på marknaden (producenternas uppgifter) direkt från Naturvårdsverket.

Samtidigt kvarstår behovet att inhämta uppgifter från den som driver insamlingssystem, det vill säga materialbolag, om uppgifter om den mängd avfall som under det närmast föregående kalenderåret har:

- a) samlats in,
- b) behandlats i Sverige,
- c) transporterats till ett annat land för behandling, och
- d) behandlats i ett annat land.

Risk för överrapportering

Enligt förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:1073) om producentansvar för förpackningar avses med producent den som *yrkesmässigt*:

1. fyller eller på annat sätt använder en förpackning som inte är en serviceförpackning i syfte att skydda, presentera eller underlätta hanteringen av en vara,
2. för in en förpackad vara till Sverige,
3. tillverkar en förpackning i Sverige, eller
4. för in en förpackning till Sverige.

Föreslagna producentbegrepp och rapporteringsskyldigheter kommer att innebära att en förpackning som inte är en serviceförpackning kan ha *två* producenter. Detta gäller förpackningar som:

- är tillverkade i Sverige (3) och som har fyllts i Sverige (1)
- förts in till Sverige (4) och därefter fyllts i Sverige (1).

Man bedömer i promemorian att producenter som *fyller* förpackningen har störst möjlighet att lämna tillförlitliga statistikuppgifter, eftersom förpackningarna fylls efter att de tillverkats eller förts in till Sverige. Rapporteringsskyldigheterna läggs därför på de som fyller förpackningarna, de så kallade fyllarna.

SCB konstaterar att det finns risk för *överrapportering* av tillförda mängder förpackningar. Detta beror på möjlig dubbelrapportering av tillförda förpackningar till marknaden i de fall den som tillverkar en förpackning i Sverige (3), eller för in en förpackning till Sverige (4) vid rapportering inte beaktar eller känner till att en producent i Sverige (1) fyller eller på annat sätt använder förpackningen (ej så kallad serviceförpackning). I dessa fall riskerar samma förpackning bli rapporterad två gånger.

SCB föreslår därför att det vid rapportering från producenter ska framgå enligt vilken av ovanstående kategorier (1, 2, 3 eller 4) producenten rapporterar. I de fall det är tillverkare eller importör av förpackning (kategori 3 eller 4.) bör information tillföras för att underlätta bedömning av risk för dubbelrapportering. Sådan information kan vara *typ av tillförda förpackningar* samt *typ av användare av förpackningarna*, det vill säga hushåll (icke-fyllare) eller företag (fyllare respektive icke-fyllare) i Sverige.

Serviceförpackningar har enligt förslaget i promemorian bara en producent, varför SCB bedömer risken för överrapportering som låg.

Enligt promemoriens förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:1074) om producentansvar för returpapper avses med producent den som yrkesmässigt för att släppa ut på den svenska marknaden:

1. i Sverige tillverkar eller till Sverige för in tidningspapper, eller
2. för in tidningar till Sverige.

Tidningarna och tidningspapperet har enligt förslaget i promemorian bara en producent, varför SCB bedömer risken för överrapportering som låg.

Andra felkällor

I övrigt noterar SCB att förpackningar från distansförsäljning (t.ex. internethandel) även i fortsättningen inte omfattas av producentansvar. Det innebär att risk för överskattning av materialåtervinningsgrader även fortsättningsvis föreligger. Ytterligare osäkerhet tillkommer p.g.a. privatimport och privatexport av förpackningar, som förekommer (t.ex. vid gränshandel).

Avgifter för provning och tillsyn (10)

SCB ser positivt på att insatser görs för att förbättra tillsynen av förpackningsproducenterna, då detta sannolikt får positiv inverkan

på de uppgifter som inrapporteras. Uppgifterna kommer även att kunna användas som statistikunderlag för nationell uppföljning av producentansvaret för förpackningar samt returpapper och rapportering till EU enligt förpackningsdirektivet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Joakim Stymne i närvaro av biträdande generaldirektör Helen Stoye, avdelningschef Marie Haldorson samt utredare Mikael Szudy, föredragande.

SCB, Statistiska centralbyrån

Joakim Stymne

Mikael Szudy

Kopia till:

Charlotta Broman, Kemikalieenheten, Miljö- och energidepartementet

charlotta.broman@regeringskansliet.se

Linn Åkesson, Rättssekretariatet, Miljö- och energidepartementet

linn.akesson@regeringskansliet.se